

Ekstraordinært møte nr. 3/2020

Dato: 02.04.2020

Sted: Zoom

Saker		
V-26/20	Kartlegging av kapasitet hos fagskolene	<i>Vedtak</i>
	Lenke til saksdokumenter	
V-27/20	Høring Midlertidige forskrifter med hjemmel i koronaloven	<i>Vedtak</i>
	Saksdokumenter	
O-28/20	Rådets aktiviteter knyttet til Covid-19	<i>Orientering</i>
	Lenke til saksdokumenter	

V-26/20 Kartlegging av kapasitet i fagskolesektoren for å gi opplæringstilbud til en større brukergruppe under og etter koronakrisen

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU og Diku

Dato: 31.03.2020

Sak: [V-26/20](#)

Hva saken gjelder:

Fagskolene er en sentral del av den kompetansepoltiske løsningen på koronakrisen. Det er viktig at permitterte og andre arbeidsløse kan bruke ledige perioder til å ruste seg for tiden etter koronakrisen.

Nasjonalt fagskoleråd har kartlagt hvilken kapasitet fagskolesektoren har for å tilby opplæringstilbud til en større studentgruppe under og etter koronakrisen. Vi har sendt ut en forespørsel til sektoren og fått tilbakemelding fra dem om hvor mange studieplasser og/eller kurs de ser for seg å kunne tilby på kort sikt (etter påske) og mellomlang sikt (høsten 2020). Vi har også spurt om hvilke tiltak som trengs for at denne kapasiteten skal kunne realiseres.

Notatet under redegjør for funnene og angir hvilke tiltak som bør igangsettes for at fagskolene skal kunne tilby dette.

Fagskolene ønsker å bidra til dugnaden vi står midt i, og vil strekke seg langt for å dekke etterspørselen etter kompetanseheving, forutsatt at ressursene er tilgjengelig for å kunne ivareta ønsket kvalitet.

Samlet sett anslår vi at sektoren har kapasitet til å oppskalere studiepoengproduksjonen med omtrent 20 % fra høsten 2020, gitt at økonomiske og administrative betingelser gir tilstrekkelig fleksibilitet til å svare på etterspørselen der den kommer.

Å gi midler for å oppskalere, gjenbruke og spre eksisterende studietilbud og kurspakker blir sentral, blant annet gjennom tilpasning av tilbudene så de kan distribueres digitalt.

AU ber om at Nasjonalt Fagskoleråd gir tilslutning til at vi sender over funnene til Kunnskapsdepartementet ved politisk ledelse, og at opptrappingen av sektoren blir en prioritert sak i tiden framover. Det sentrale budskapet er at fagskolene vil delta i kompetansedugnaden og bør sikres ressurser til å oppskalere sine tilbud av korte relevante utdannings- og opplæringstilbud, og at tilbudene må gjøres tilgjengelige for flere – på tvers av fylkene – og også tilrettelegges for permitterte.

Vi ber om at eventuelle justeringer og endringsforslag til teksten sendes til alle rådets medlemmer på epost, og at rådets medlemmer sender en skriftlig tilbakemelding om vedtaket på epost innen 2. april 2020 kl 15.00. Raskere tilbakemeldinger vil verdsettes.

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

Kartlegging av kapasitet i høyere yrkesfaglig utdanning HYU

Bakgrunn

Med bakgrunn i arbeidsledigheten og den økte permitteringsraten som vokser frem i forbindelse med Korona-epidemien, samt erfaringene fra finanskrisen i 2008 og oljekrisen i 2014/15, forventer fagskolesektoren en stor økning i antall søkere til høyere yrkesfaglig utdanning. Nasjonalt Fagskoleråd har derfor undersøkt sektorens kapasitet til å imøtekomme en økt etterspørsel.

Sektoren har samlet sett kapasitet til å ta inn 10.000 nye studenter fra høsten av, fordelt på alt fra to-årige studier til kortere moduler og kurs. I tillegg kommer en viss kapasitet allerede fra etter påske til å tilby kortere, nettbaserte kurs og moduler.

Samlet sett innebærer dette en økning på om lag 20 pst av studieplassene i sektoren, gitt en dynamisk finansieringsordning som sikrer skolene. I tillegg til ordinære utdanningstilbud må etter- og videreutdannings-tiltak og moduler på under 30 studiepoeng (for eksempel moduler innen bransjeprogrammene) medregnes og gi uttelling på produserte studiepoeng.

Bransjeprogrammene for industrien, byggenæringen og helsesektoren har utarbeidet kortere moduler som er tilpasset til næringene, som har potensiale til å oppskaleres, bygges ut og spres til flere regioner. Tilbakemeldingene fra dagens program er at korte og relevante fagskolemoduler, utviklet av og for næringene er en effektiv måte å øke omstillingsevnen både for den enkelte og for bedriften. Programmet har gjennomført undervisning i moduler fra 2,5 til 10 studentpoeng en rekke steder i landet.

Kapasitet – rom for økning i 2020

Sektoren har kartlagt potensialet for økning i kapasitet på kort sikt (over påske) og på litt lengre sikt (fra høsten). Kapasiteten kan økes innen alle typer tilbud:

- Kurs og kurspakker (uten stp)
- korte moduler (enheter på under 30 stp)
- ordinære fagskoleutdanninger (30-120 poeng)
- fulltidsstudier (og overgang fra heltid til deltid ved tilfeller der permitterte går over i jobb igjen)
- deltidsstudier
- nettbasert
- stedbasert (ikke aktuelt så lenge dagens tiltak opprettholdes)

På kort sikt (over påske) er det i hovedsak en økning i nettbaserte kurs og kortere moduler som kan tilbys. Denne type nett-tilbud kan lett oppskaleres. Samlet sett i offentlig og privat sektor kan det tilbys minst 5.000 plasser til denne type kurs og utdanninger etter påske.

Fra høsten av melder privat og offentlig sektor om kapasitet til å ta inn totalt 10.000 flere studenter. Dette er medregnet kortere moduler og opp til to-årige studier, med en overvekt av kortere utdanninger/moduler. Kapasitetsøkningen fordeler seg 50/50 mellom offentlig og privat sektor.

Det er viktig å merke seg at det her er snakk om individuelle studenter. Fordelt på korte kurs og moduler vil dette tilsvare et lavere antall studieplasser. En studieplass tilsvarer 60 studiepoeng per år. Fordelt på moduler på for eksempel 10 studiepoeng vil en studieplass kunne omfatte 6 studenter. Vi må regne med at det er på de kortere modulene og på kurs at kapasitetsøkningen er størst, og at kapasiteten regnet i studieplasser derfor er betydelig lavere enn antall studenter som kan tas inn.

Om vi regner med et snitt på 10 produserte studiepoeng per student hos disse ekstra 10.000 studentene tilsvarer dette i overkant av 1.600 studieplasser til høsten. Regnet i studiepoengproduksjon innebærer dette en økning på omtrent 20 pst sammenlignet med studiepoengproduksjonen i 2018.

Samlet sett kan vi anslå at sektoren har kapasitet til å oppskalere studiepoengproduksjonen med omtrent 20 % fra høsten 2020, gitt at økonomiske og administrative betingelser gir tilstrekkelig fleksibilitet til å svare på etterspørselen der den kommer.

Økonomiske premiss

Fagskolesektoren er allerede i en presset økonomisk situasjon. For å bli satt i stand til å gjennomføre et stort løft i møte med masse-arbeidsledigheten må følgende økonomiske betingelser møtes:

- Økningen er basert på at det kommer en fleksibel finansieringsordning som gir fylkene og skolene en forutsigbarhet med tanke på å imøtekomme en økt etterspørsel etter høyere yrkesfaglig utdanning. Det er behov for økte driftsrammer slik at det ikke går ut over eksisterende studenter. Dette skal benyttes til å utvikle, markedsføre og drifte tilbudene. En slik ordning bør komme gjennom en økning i antall studieplasser over statsbudsjettet, og/eller gjennom individuelle stipend/støtteordninger gjennom NAV eller lignende.
- Avlagte studiepoeng på moduler under 30 studiepoeng må kunne rapporteres inn og gi uttelling i finansieringssystemet på lik linje med studiepoeng som avlegges på utdanninger over 30 studiepoeng
- Midler til å leie inn permitterte arbeidstakere fra bedrifter som innehar kompetanse som kan brukes både til kompetanseheving av fagskolelærere og til undervisning av studenter (vil bety mye for skolenes kapasitetsøkning)
- Midler til å videreutvikle eksisterende og nye digitale plattformer/verktøy for å omstille store deler av driften til alternativ digital undervisning
- Anledning til å trene lærekrefter i nettpedagogikk og nettbasert undervisning.

Regelverk og saksbehandling – behov for endringer og tilpasning

Følgende endringer og tilpasninger i lov- og regelverk må på plass for å sette sektoren i stand til å gjennomføre dette løftet:

- *Dispensasjon fra 30-poengsgrensen:* En rask saksbehandling med tanke på unntak for 30-poengsgrensen vil gjøre det enklere å tilby relevant utdanning for flere på kort tid. Det vil være en fordel med en generell unntaksbestemmelse fra denne regelen. Et rimelig alternativ er at skoler med fagområdeakkreditering får et unntak fra bestemmelsen, i det minste for en periode i forbindelse med håndtering av masse-arbeidsledigheten. Dette er særlig viktig for å få full uttelling av potensialet i bransjeprogrammene.
- *Lånekassen:* Lånekassens krav om minst 50% studiebelastning og at studiet går sammenhengende over minst 4 måneder må tilpasses tilbudet i høyere yrkesfaglig utdanning og behovene som nå oppstår. Må som et minimum endres midlertidig i forbindelse med Korona-situasjonen og den påfølgende arbeidsledigheten.
- *NAV:* regjeringen bør la permitterte beholde dagpenger mens de tar utdanning i denne fasen.
- *Markedsføring av høyere yrkesfaglig utdanning:* opptaksfristen hos samordna opptak kommer for tidlig i forhold til den antatte etterspørsel for fagskoleutdanning. Bedriftene permitterer i slutten av mars og starten av april. For de som permitteres er det mange andre ting som må falle på plass før de tenker på å søke seg til videre utdanning. En samordnet markedsføring av høyere yrkesfaglig utdanning må derfor opprettholdes utover våren og sommeren for å gjøre muligheten kjent for alle de som nå rammes.

V-27/20 Høring Midlertidige forskrifter med hjemmel i koronaloven

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Dato: 31.03.2020

Sak: [V-27/20](#)

Hva saken gjelder:

Kunnskapsdepartementet sendte et utkast til midlertidige forskrifter om tilpasninger av lovgivningen om barnehager, grunnsopplæring, universitets- og høyskoler, fagskoler, utdanningsstøtte og integrering som følge av utbruddet av Covid-19 på høring med frist 26.03. På grunn av den korte fristen, sendte AU et høringssvar på vegne av rådet. Høringssvaret fra 26.03.2020 ligger vedlagt.

Forskriften ble imidlertid ikke vedtatt av Stortinget, og AU forventer derfor at det vil bli gjennomført en ny høringsrunde. I den forbindelse ønsker AU å presentere noen kriterier som vi anser som viktige for forskriften.

Forslag til vedtak: Rådsmedlemmene slutter seg til forslaget og ber AU videreformidle rådets vurderinger til myndighetene.

Vi ber om at eventuelle justeringer og endringsforslag til teksten sendes til alle rådets medlemmer på epost, og at rådets medlemmer sender en skriftlig tilbakemelding om vedtaket på epost innen **2. april 2020 kl 15.00**. Raskere tilbakemeldinger vil verdsettes.

Forberedelse til ny høring midlertidige forskrifter med hjemmel i koronaloven

Fagskolerådet ser at det kan oppstå behov for å fravike reglene i lovverket på utdanningsområdet fordi tiltakene mot koronasmitte og følgene av sykemeldinger kan gjøre det umulig å følge dem. Et grunnhensyn må være å åpne for en praksis som gir studenten bedre læringsutbytte og arbeidslivstilknytning enn om fravikelsen ikke kunne gjøres. For å sikre at en fravikelse vil sikre dette formålet, kan forskriften utformes mer detaljert. Det kan skje gjennom at:

- Rommet for endringer avgrenses i forskriften, ved å angi spesifikke regler som kan fravikes, eller å angi hvilke som ikke kan fravikes. Eksempler på regler som ikke bør kunne fravikes er rett til deltagelse og å bli hørt, tilrettelegging for studenter med særskilte behov, rett til å få vitnemål ved bestått studie og retten til upartisk og faglig betryggende vurdering.

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

- Formålet med fravikelse kan forskriftsfestes, altså å gi studenten bedre læringsutbytte og arbeidslivstilknytning enn det som hadde vært mulig uten fravikelse.
- Det kan settes en terskel for fravikelse, for eksempel at det må gjøres forsøk på å overkomme hindringen og at begrunnelsen må skriftliggjøres.
- Det kan settes et vilkår for fravikelse at endringen samlet sett vil være bedre for læringsutbytte og vurdering enn å ikke fravike.
- Studenters læringsutbytte kan sikres i ettertid. Ved å forskriftsfeste at skolene har plikt til å sikre studentene tilstrekkelig undervisning til å kunne gå opp til eksamen, og om denne undervisningen må utsettes til høsten, kan forskriften sikre at studenten får oppfylt formålet ved opplæringen.

Når det gis en slik adgang til å se bort fra regler som følger av lov og forskrift, er det viktig å sikre at vi i ettertid kan skaffe oversikt over hva som har skjedd. Det kan gi lærdom om hva som kreves av krisehjerner og for å vurdere konsekvensene av stengetiltakene som er iverksatt i den større evalueringen av forskjellige samfunnsmessige konsekvenser som må komme. Derfor bør fravikelse etter forskriften være meldingspliktig til en sentral myndighet som fører oversikt.

O-28/20 Rådets aktiviteter knyttet til Covid-19

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Dato: 31.03.2020

Sak: [O-28/20](#)

Hva saken gjelder:

Som følge av utviklingen i Covid-19 situasjonen har Nasjonalt fagskoleråd tatt en rekke grep for å bistå sektoren og gi myndighetene råd i utfordringene de møter. Under følger en liste over aktiviteter.

Jevnlige statusmøter med politisk ledelse og administrativ ledelse i Kunnskapsdepartementet, samt statusmøter med virkemiddelapparatet for fagskolesektoren

Leder har deltatt på to møter med politisk ledelse i Kunnskapsdepartementet for å dele informasjon for situasjonen i sektoren, diskutere spørsmål som trenger avklaring og presentere mulige løsninger.

Leder har også deltatt på ukentlige statusmøter med NOKUT, Kompetanse Norge, UNIT og Diku. I møtene deltar også representanter fra Organisasjon for Norske fagskolestudenter, RFF og FFF. I møtene deler aktørene informasjon, i tillegg til å diskutere dagsaktuelle problemstillinger og mulige løsninger.

Temaer som er drøftet er:

Løsninger som er presentert:

Nødvendigheten av å la fagskoler uten akkreditering til å drive nettundervisning få lov til å levere nettbasert utdanning i perioden hvor skolene er stengt for fysisk oppmøte og undervisning	NOKUT la 13.03.2020 ut beskjed på sine nettsider om at alle fagskoler kunne drive nettbasert undervisning. Dette ble formelt forskiftsfestet i styremøte 19.03.2020, da endringer i fagskoletilsynsforskriften og studietilsynsforskriften ble behandlet.
Viktigheten av å ha ett kontaktpunkt for fagskolene om spørsmål som gjelder Koronasituasjon.	16.03.2020 opprettet NOKUT en telefontjeneste for spørsmål vedr. koronasituasjonen og opprettet en egen faktside for fagskoler på nokut.no
Fagskolenes kapasitet og behov for å tilby utdanninger og opplæring til en bredere studentgruppe i den	20.03.2020 sendte leder av Nasjonalt fagskoleråd ut en forespørsel til sektorens representanter for å kartlegge hvilken kapasitet sektoren forventer å kunne stille, samt hvilke tiltak som må til for å realisere dette.

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

<p>kommende tiden.</p>	<p>Nasjonalt fagskoleråd er 31.03.2020 forelagt funnene og blitt bedt om å ta stilling til videre politisk prosess, med tilhørende opptrapping av studieplasser.</p> <p>Politisk ledelse i KD er orientert om at prosessen er igangsatt.</p>
<p>Viktigheten av å finne gode løsninger som ivaretar studentenes læringsutbytte dersom de ikke kan være i praksis.</p>	<p>Dette ble formelt forskriftsfestet i NOKUTs styremøte 19.03.2020, da endringer i fagskoletilsynsforskriften og studietilsynsforskriften ble behandlet.</p>
<p>Sektoren trenger en oppdatert lovførtolkning av fagskolens rett til å tilby emner som er mindre enn 30 studiepoeng så lenge studiene er godkjent av NOKUT fra tidligere av.</p>	<p>24.03.2020 mottok Nasjonalt fagskoleråd følgende korrespondanse fra NOKUT om regler knyttet til modulisering av fagskoleutdanninger som allerede er akkreditert. Innholdet er kvalitetssikret med KD.</p> <p>Fagskoleutdanninger kan tilbys i enkeltemner/moduler Det er slik at fagskoler kan tilby og ta opp studenter på enkeltemner innenfor sine akkrediterte utdanninger. Disse enkeltemnene kan være på mindre enn 30 studiepoeng. Enkeltemner dokumenteres gjennom karakterutskrift eller annet kompetansebevis. Flere emner kan dessuten settes sammen og bli del av en fullført fagskoleutdanning eller grad.</p> <p>Etter hva vi forstår er opptak til enkeltemner ikke samordnet, og vurderes ved den enkelte fagskole. Unit får korrigere dersom dette er unøyaktig. Studenter som tas opp til enkeltemner må likevel være kvalifisert for den fagskoleutdanning de søker opptak til. Oppfyller søkeren opptakskravene til fagskoleutdanning kan vedkommende få opptak til enkeltemner. Opptakskravene er lokalt fastsatt og ligger til grunn for akkrediteringen, og må være på minst nivå 4 i NKR (jf. fagskoleloven § 4 første ledd).</p> <p>Vitnemål kan bare gis til hele utdanninger Fagskoleloven setter grenser for hva som er å regne som en fagskoleutdanning som det kan gis vitnemål for. Nedre terskel for en fagskoleutdanning er et innhold og omfang som tilsvarer minst 30 stp</p>

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

	<p>(jf. fagskoleloven § 4 andre ledd). Omfanget for den enkelte fagskoleutdanningen framgår av akkrediteringen deres. Det kan ikke skrives ut vitnemål for utdanninger som er mindre enn det antall studiepoeng som akkrediteringen har bestemt for utdanningen. Enkeltemner/moduler må ev. dokumenteres gjennom karakterutskrift eller kompetansebevis. Enkeltemner kan imidlertid godskrives og bli del av en fullført fagskoleutdanning eller en grad, jf. fagskoleloven § 8.</p> <p>Unntak fra den nedre terskelen på 30 stp forutsetter dispensasjon fra loven. Det kan KD gi (jf. fagskoleloven § 40). Det har blitt gjort for fagskoler som er tildelt tilskudd gjennom Kompetanseprogrammet som Kompetanse Norge forvalter. Disse kan dermed skrive ut vitnemål for sine utdanninger på under 30 stp.</p>
Bedt om utsettelse av rapporterings- og søknadsfrister vedrørende utviklingsmidler og bransjeprogrammet etter innspill fra sektoren.	13.03.2020 vedtok Diku å utsette rapporteringsfristen vedørende utviklingsmidler til 20.03.2020.
Ba om ekstra søknadsfrist for bransjeprogram hos Kompetanse Norge	20.03.2020 gav Kompetanse Norge beskjed om at det vil være en ekstra søknadsfrist for utvikling av nye kompetanseutviklingstilbud i bransjeprogrammene for industri og bygg, og helse og omsorg. Dette for å ivareta behovet for utsatt søknadsfrist for pressede bransjer, samtidig som det legges til rette for at nye tiltak som kan rettes mot kriserammede kommer raskt i gang.
Sikring av at fagskolene har forskrifter som dekker situasjoner med sykdom ved eksamen.	<p>Saken ble drøftet i møte med NOKUT (og virkemiddelapparatet) i møte 24.03.2020.</p> <p>Alle fagskoler skal ha egne regler (forskrift) om gjennomføring av eksamen. Dette står i fagskoleloven § 21 siste ledd. Men i år kan det bli flere, samt at det kan være særlige utfordringer knyttet til at barnepasser / dagtilbudet for barn er syk eller utilgjengelig. Alle fagskoler bør derfor ha regler som tar høyde for at:</p> <ul style="list-style-type: none"> - studenten selv kan bli syk på eksamensdagen / i eksamensperioden

	<ul style="list-style-type: none"> - studentens barn kan bli syke på eksamensdagen / i eksamensperioden - studentens barnepasser / dagtilbud for barn (f.eks. barnehage og skole) kan bli syk eller være utilgjengelig på eksamensdagen / i eksamensperioden <p>Vi oppfordrer alle fagskoler til å ta en grundig sjekk av egne forskrifter og sørge for at de er dekkende for vårens eksamener.</p> <p>Dersom forskriften må endres nå i vår Normalt skal forskrifter og forskriftsendringer på høring. Dette er det regler om i forvaltningsloven (fvl). § 37. Det finnes noen unntak fra dette, jf. fvl. § 37 andre ledd.</p> <p>For å sikre at prosessen er så forsvarlig som mulig, selv uten en grundig høring, vil vi oppfordre til å ha dialog med studentrådet om ev. endringsforslag, samt å gjøre endringen tidsbegrenset. Det bør så gjøres en grundigere prosess, med en skikkelig høring, når ting blir mer tilbake til normalen.</p> <p>Fagskolenes forskrift skal være tilgjengelige via fagskolen og på Lovdata.no.</p>
Behovet for å sende undersøkelse om studiebarometeret til sektoren våren 2020	Saken ble drøftet med NOKUT 20.03.2020 og det ble gitt tilslutning til at undersøkelsen kjøres som oppsatt, da det er ønskelig med informasjon om studentenes oppfatning av studiene i situasjonen vi befinner oss i.
Informert partene om en ny og forskjøvet tidsplan for nasjonale planer	Oppgradering av nasjonale planer for tekniske fag og helse- og oppvekstfag skulle etter planen ha startet i uke 12. Styringsgruppen har besluttet å utsette oppstart til september 2020. I henhold til ny foreslått tidsplan planlegges arbeidet ferdigstilt til 01.06.2021. Forskyvning av arbeidet gir styringsgruppen bedre tid til å rekruttere personer til fagplangruppene. En mulig konsekvens er at planene ikke kan tas i bruk før studieåret 2022/2023.
Avlysning av alle arrangementer i regi av	Nasjonalt fagskoleråd har støttet initiativene om å avlyse / utsette alle arrangement til dagens situasjon har roet seg.

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

Diku er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: nasjonaltfagskolerad@diku.no

Diku og Nasjonalt fagskoleråd	
----------------------------------	--